

Under de Dyrftelser, for hvilke Spørgsmaalet om Opfindernes Beskyttelse i saa rigt Maal har været Gjenstand i andre Lande, er vel ofte den Tanke fremkommet at ombytte Patentbeskyttelsen med en Præmiering eller Belønning af Staten, men man har bestandig opgivet den som ufuldstgjørende for Opfinderen og upraktisk.

Den Indvending, at Patentsystemet skulde være i Strid med det Princip om fri og lige Udgang til Erhverv, som er nedlagt i Grundloven (§ 83), tro vi hviler paa en Misforstaaelse. Den frie og lige Udgang til Erhverv medfører kun en Ret til at anvende sine Kræfter paa hvilken Maade man bedst veed og kan, men ikke til at tilegne sig Resultatet af Andres Virksomhed uden deres Samtykke, og lige saa lidt som det er Indgreb i den „Næringsfrihed“, der utvivlsomt maa herse med Hensyn til den literære og kunstneriske Produktion, at Forfattere og Kunstnere ere beskyttede mod Eftertryk og Eftergjørelse, ligesaa lidt er det et Angreb paa Næringsfriheden, naar Opfindere nyde Beskyttelse for deres Lands Fostre.

Vi maa altsaa baade af Retfærdigheds- og af Hensigtsmæssigheds- Hensyn fastholde Patentbeskyttelsen, og vi finde en kraftig Beskyttelse for vore Ansværers Rigtighed deri, at det i saa godt som alle Lande er blevet Resultatet af de indgaaende Dyrftelser, som dette Spørgsmaal har været underkastet, at man har bestemt sig for at bibeholde Patenter, og kun i eet Land (Holland) har truffet en modst Afgjørelse, der dog maa mest blev fremkaldt ved den mangelfulde Beskaffenhed af den tidligere hollandske Patentlovgivning. At der nu for vort Land skulde gjøre sig Synspunkter gjældende, som maatte gjøre Patentvesenet utilraabeligt særligt for os, formaa vi ikke at indse, og selv om der maatte være noget Rigtigt i den Betragtning, at det vil være den fordelagtigste Stilling for os at kunne tilegne os Andres Frembringelser uden Bederlag, kunne vi i alt Fald ikke erkende dens Loyalitet.

I det Fjertallet af de i Udkastets Motiver anførte Grunde maa være enigt i, at der er Trang til en lovbunden Omordning af dette Forhold, kan man i Henseende til Betingelserne for Udgangen til at erholde Patent i det Væsentlige slutte sig til Forslaget. Vi maa navnlig ganske billige, at der fremtidig kun kan erhverves Patent paa egne Opfindelser, men ikke som hidtil paa de af Andre i Udlandet gjorte, og at Opfindelsen ikke betragtes som ny, naar den — om end ikke her i Landet — er bleven saaledes bekjendt, at den af enhver Sagkyndig kan iværksettes, medens der hidtil har kunnet erhverves Patent paa Alt, hvad der ikke før var i værk sat her i Landet. Med Hensyn til hvad der skal betragtes som Gjenstand for Patent erhvervelse, er et Medlem (Frederiksen) mest stemt for at indskrænke sig til det, der nævnes i Nr. 1 og 2 af § 2, nye Produkter og nye Red-

skaber, og derimod ikke indrømme Patent paa nye Fremgangsmaader, der ikke give sig Udtryk i nye Redskaber; og han har i alt Fald ment det rettest kun at vedtage saadanne nye Fremgangsmaader, som ere af kemisk Art, og ubelade de blot mekaniske Nyheder, som ikke knytte sig til nye Maskiner. Fjertallets øvrige Medlemmer have dog troet at burde fastholde Udkastets Bestemmelse, der stemmer med saagodt som alle fremmede Lovgivninger saavel som med vor egen tidligere Praxis.

Ogsaa i Henseende til Virkningerne af Patentet kunne vi i det Væsentlige slutte os til Forslaget og skulle navnlig ikke modsette os den Udvidelse af Patentbeskyttelsens Omfang, som det indfører, ved at sikke Patenthaveren ikke blot mod Forfærdigelse af de patenterede Gjenstande her i Landet, men ogsaa — hvad hidtil ikke har været Tilfældet — imod Indførelse af saadanne Gjenstande fra Udlandet. Dog maa vi under denne Forudsætning anse det nødvendigt, at der gives Bestemmelser, ved hvilke Forhandleren — af hvem man ikke kan fordrø saa nøagtigt Kjendskab til alle her erhvervede Patenter som af Fabrikanten — sikkes mod uforskyldt at falde i Erstatningsansvar overfor Patenthaveren (jvfr. Forslag 15). — Fremdeles antage vi det for klart, at Patentet ikke bør være selve Staten til Ginder for at benytte Opfindelsen, dog selvfølgelig kun mod et passende Bederlag. Overfor Statens Krigsbestyrelse vil dette være ganske indlysende; men ogsaa paa andre Omraader af Statsforvaltningen kan der, om end sjældnere, være Trang til en saadan Benyttelsesret (s. Ex. ved Opfindelser med Hensyn til Telegrafer, Jernbaner o. dsl.). Hertil sigter Forslag 11. — Derimod have vi ikke troet at turde indlade os paa det i de senere Tidens Forhandlinger i Udlandet, navnlig i Tydskland, fremtraadte saakaldte „Licents“-Princip, der gaar ud paa at aabne enhver Udgang til Benyttelse af Patentet mod Bederlag til Patenthaveren — enten med Hensyn til alle Opfindelser, eller i alt Fald hvor det maatte findes stemmende med det almene Vel. Dette System, der — saavidt vides — endnu ikke er prøvet noget Sted, synes nemlig, foruden de principielle Betænkeligheder, der kunne reises derimod, at frembyde saa store praktiske Vanskeligheder — særlig ved Bestemmelsen af Bederlaget — at det i alt Fald ikke endnu er modent til at iværksettes.

Guad endelig angaar Spørgsmaalet om Fremgangsmaaden ved Patenters Meddelelse, da har Fjertallet ogsaa i den Henseende væsentlig tiltrædt Forslaget, som det nu foreligger. Som bekjendt har der paa dette Omraade gjort sig forskellige Systemer gjældende, og navnlig have tre spillet en stor Rolle: Anmeldelsesystemet, der skrives sig fra Frankrig og er adopteret af de fleste andre romanske Lande; Forundersøgelssystemet, der hidtil har været det